

**מערכת בתי המשפט
דוברות והסברה**

1 יולי 2018
י"ח תמוז תשע"ח
סימוכין: 15566618

הודעה לעיתונות – הוראת נוהל חדשה של נשיאת בית המשפט העליון

היום מתפרסמת הוראת נוהל של נשיאת בית המשפט העליון השופטת אסתר חיות, שעניינה הסדרת ממשק העבודה בין שופטים ובין גורמי תביעה וחקירה בבקשות לפני הגשת כתב אישום.

הוראת הנוהל גובשה בעקבות החלטת נציב תלונות הציבור על שופטים, המשנה לנשיא (בדימוס) אליעזר ריבלין, מיום 27.2.2018, שניתנה בבקשת בירור שהוגשה לו בידי שרת המשפטים ונשיאת בית המשפט העליון בעניינה של השופטת פוזננסקי-כץ. בהחלטתו המליץ הנציב לשרת המשפטים להביא את השופטת בפני בית דין משמעותי וכך נעשה. כמו כן המליץ הנציב באותה ההחלטה לנשיאת בית המשפט העליון ליתן דעתה לכשלים המערכתיים שנתגלו בבית משפט השלום בתל-אביב.

בהתאם להמלצה זו מינתה נשיאת בית המשפט העליון ביום 4.3.2018 צוות בדיקה פנימי בראשות שופט בית המשפט העליון יוסף אלרון, עמו נמנו גם נשיאת בית המשפט המחוזי בבאר שבע, השופטת רויטל יפה כץ ונשיאת בתי משפט השלום במחוז מרכז, השופטת עינת רון. הצוות קיים בחינה יסודית ומעמיקה לקביעת מתכונת ממשק עבודה אחיד בין גורמי התביעה והחקירה ובין בתי המשפט טרם הגשת כתב אישום. זאת לאחר שהוצגו בפניו בכתב ובעל פה עמדות של גורמים רלוונטיים רבים ובהם, בין היתר, נציגי הסנגוריה הציבורית, נציגי לשכת עורכי הדין ונציגי המשטרה. המלצות הצוות הוגשו לנשיאה ביום 15.4.2018 ובעקבותיהן גובשה הוראת הנוהל המתפרסמת היום.

**מערכת בתי המשפט
דוברות והסברה**

הוראת הנוהל עוסקת בבקשות מעצר ובבקשות למתן צווים בשלב החקירה ומתייחסת לשלבים שונים של ההליך השיפוטי החל מפתיחת הבקשות, קביעת המותב הדין בבקשה, העברת חומר החקירה לשופט לפני הדיון, ניהול הדיון, תיעוד הדיון וההחלטה בבקשה.

הוראת הנוהל הותקנה בהמשך להחלטת הנציב בדבר כשלים מערכתיים נקודתיים שהתגלו בבית משפט השלום בתל אביב-יפו, אך היא נושאת אופי כללי ומיועדת ליצור כללים אחידים שישמרו על תקינות ההליך השיפוטי, על השוויון בין בעלי הדין, מתוך החשיבות הרבה שמערכת בתי המשפט מייחסת לנראות של ההליך השיפוטי. זאת בפרט בשלב של טרם הגשת כתב האישום, כאשר החשוד אינו זכאי לקבל לידיו את חומר החקירה.

נשיאת בית המשפט העליון השופטת אסתר חיות אמרה: "אני מודה לחברי צוות הבדיקה על המלצותיהם. ניתנה לנו כמערכת הזדמנות ליתן מענה הולם בשקיפות ובמקצועיות לכל ליקוי מערכת. הוראת הנוהל תיצור אחידות בטיפול בבקשות בכל בתי המשפט ברחבי הארץ, תסייע להסדיר את ממשקי העבודה בין שופטים ובין גורמי התביעה והחקירה ותחזק את אמון הציבור במערכת".

להלן עיקרי הוראת הנוהל:

- הקשר בין השופט ובין גורמי החקירה והתביעה וכל גורם המופיע בפניו בבקשות השונות יתקיים אך ורק במהלך הדיון המתקיים בפניו בבקשה והשופט יימנע מכל קשר ישיר או בלתי פורמאלי אחר עמו.

**מערכת בתי המשפט
דוברות והסברה**

- בקשות מעצר ובקשות למתן צווים יוגשו בשעות העבודה הרגילות למזכירות בית המשפט. לא תתאפשר הגשת בקשות במישרין לשופט או למי מאנשי לשכתו, בלשכתו או באולמו. ככל שהבקשה הוגשה שלא בהתאם להוראות כל דין, תפנה המזכירות תשומת לבו של מגיש הבקשה לכך.
- בכל בית משפט שבו נדונות בקשות מעצר או בקשות למתן צווים ייקבעו נשיא בית המשפט או סגניו את המותב שידון בהן.
- חומר החקירה יוצג לשופט במהלך הדיון באולם בית המשפט בין בדיון המתקיים במעמד כל הצדדים ובין בדיון המתקיים במעמד צד אחד. ככל שהדבר נדרש, יפסיק השופט את הדיון ויעיין בחומר החקירה בלשכתו ללא נוכחות מי מהצדדים.
- בתיקי חקירה רחבי היקף, ועל פי בקשה מנומקת שתוגש לבית המשפט, רשאי בית המשפט להתיר לנציג היחידה החוקרת להגיש את חומר החקירה מראש באמצעות מזכירות בית המשפט. השופט או אנשי לשכתו לא יקיימו קשר ישיר מול נציג היחידה החוקרת לעניין קבלת חומר החקירה.
- כל דיון בבקשה יתועד בפרוטוקול וכן יתועדו כל המסמכים שהוגשו במהלך הדיון.
- החלטות בבקשות מעצר ובבקשות למתן צו לרבות על דחיית הבקשה יינתנו ויתועדו במערכת "נט המשפט", למעט במקרים חריגים ובאישור נשיא בית המשפט או סגנו.

**מערכת בתי המשפט
דוברות והסברה**

הוראת הנוהל במלואה מצורפת להודעה זו. היא תיכנס לתוקף ביום 6.9.2018. עד למועד זה יקבע מנהל בתי המשפט הוראות עבודה מתאימות למזכירות בתי המשפט.

בברכה,

אילת פילו, עו"ד | ראש מערך דוברות והסברה
מערכת בתי המשפט | הרשות השופטת בישראל